

Lagen kräver teleslinga

Här är en liten sammanställning över hur teleslingor regleras i Plan- och bygglagen, Boverkets byggregler och Diskrimineringslagen. Sverige är juridiskt bundet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och svenska lagar och föreskrifter ska följa FN-konventionen.

Plan och bygglagen (PBL)

Boverket är myndigheten för samhällsplanering, byggande och boende. Boverket tar bland annat fram föreskrifter och regler för att förtydliga plan- och bygglagen (PBL), som riksdagen beslutat om. Boverkets råd och föreskrifter finns samlade i Boverkets författningssamling (BFS). Två av Boverkets författningar berör hörselskadade och tar upp teleslingor:

- Boverkets byggregler (BBR)
- Enkelt avhjälpna hinder (HIN)

Boverkets byggregler (BBR) gäller för svenska byggnader. För teleslinga finns lagkrav för lokaler som rymmer fler än 50 personer och då i samband med ny- och ombyggnad, enligt PBL.

§3:145 Tillgänglighet och användbarhet i publika lokaler

3:1451 Ljudmiljö

I publika lokaler där personer med nedsatt orienteringsförmåga är beroende av ljudmiljön för att kunna ta del av väsentlig information ska ljudmiljön utformas för god hörbarhet, god taluppfattbarhet och god orienterbarhet.

Samlingssalar och receptioner ska utrustas med teleslingor eller andra tekniska lösningar så att de blir tillgängliga och användbara för personer med nedsatt hörsel. (BFS 2013:14).

Allmänt råd

Kravet på god hörbarhet, god taluppfattbarhet och god orienterbarhet gäller publika utrymmen i exempelvis lokaler för kollektivtrafik, reseterminaler, lokaler för hälso- och sjukvård, samlingssalar, och receptioner. Exempel på samlings-salar är hörsalar, teatrar, kyrkor och större konferensrum som rymmer minst 50 personer.

En efterklangstid på 0,6 sekunder bör uppnås, undantaget samlings-salar där efterklangstiden kan vara upp till 0,8 sekunder. Om föreskriftens krav säkerställs på annat sätt kan efterklangstiden i stora lokaler med rumshöjd högre än 3,50 meter vara upp till 2,0 sekunder.

Lokalerna bör utformas så att bakgrundsnivån ekvivalent ljudnivå L_{pAeq} från tekniska installationer, hissar eller annan trafik än egentrafik uppgår till högst

- 30 dB i samlings-salar,
- 35 dB i receptioner samt lokaler för hälso- och sjukvård, och
- 45 dB i övriga lokaler enligt första stycket.

Med egentrafik avses den trafik som genereras för att uppnå lokalens funktion, t.ex. bussar och tåg vid en reseterminal eller en järnvägsstation. Om högtalar-system används kan taluppfattbarheten verifieras enligt SS-EN 60268-16. Talöverföringsindex STI bör överstiga 0,60 i hela lokalen och 0,70 i mer än hälften av lokalen.

Teleslingors funktion kan verifieras enligt IEC 60118-4.

Enkelt avhjälpna hinder (HIN) ger råd om hur publika lokaler och allmänna platser ska göras mer tillgängliga och användbara för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. HIN tar upp små åtgärder som är av stor betydelse för att öka tillgängligheten.

BFS 2013:9 HIN 3

8a § Hinder i form av brister i ljudmiljön ska avhjälpas. (BFS 2013:9).

Allmänt råd

Dålig hörbarhet bör förbättras genom att anpassa rumsakustiken till lokalens avsedda användning, exempelvis genom komplettering med ljudabsorbenter. Taluppfattbarheten bör särskilt beaktas. Störande bakgrundsljud från tekniska installationer, hissar eller trafik kan behöva avskärmas.

Receptioner bör utrustas med teleslinga eller någon annan teknisk lösning så att de blir tillgängliga och användbara för personer med nedsatt hörsel.

För personer med nedsatt orienteringsförmåga har lokalens ljudmiljö stor betydelse för användbarheten, exempelvis för hur personer med nedsatt hörsel kan uppfatta tal. (BFS 2013:9).

Diskrimineringslagen

Diskrimineringslagen gäller för individer. Lagen förutsätter att det ställs tillgänglighetskrav i andra lagar och EU-förordningar, men det finns få lagrum som rör hörselskadades tillgänglighet.

Diskrimineringslag (2008:567)

Diskriminering

4 § I denna lag avses med diskriminering

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,
2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
- andra omständigheter av betydelse,

Lagen gäller även vid anordnande av allmän sammankomst eller offentlig tillställning (exempelvis konserter, marknader eller mässor).

